

ΤΟ ΘΕΜΑ

Προέγγισαν
πρώην στελέχη
της ΕΥΠ

Ένας από τους στόχους των ρωσικών μυστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα ήταν και η αλίευση πληροφοριών, μάλιστα μέσω προσεταιρισμού πρώην στελεχών της ΕΥΠ

Το παρασκήνιο της απέλασης των Ρώσων διπλωματών

Η δράση του πρώην γενικού προξένου της Ρωσίας στη Θεσσαλονίκη, Αλεξέι Ποπόφ, οι υπόγειες διασυνδέσεις του με μοναστήρια στο Άγιον Όρος και οι συζητήσεις Ρώσων πρακτόρων για το ενδεχόμενο χρηματισμού βουλευτών ενόψει της ψηφοφορίας για την κύρωση της συμφωνίας των Πρεσπών

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

Ένα σχέδιο των μυστικών υπηρεσιών της Μόσχας για αύξηση της ρωσικής επιρροής στο Άγιον Όρος, καθώς και για χρηματισμό βουλευτών ώστε να αποτραπεί η κύρωση της συμφωνίας των Πρεσπών από την ελληνική Βουλή ήταν η σαγόνια που ξεχείλισε το ποτήρι για την ελληνική κυβέρνηση και οδήγησε στις απελάσεις των 4 Ρώσων διπλωματών, που κοινοποιήθηκαν στη Μόσχα στις αρχές του μήνα. Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, σημαντικό ρόλο στην εκτέλεση αυτού του σχεδίου διαδραμάτισε ο πρώην γενικός πρόξενος της Ρωσίας στη Θεσσαλονίκη, **Αλεξέι Ποπόφ**, ο οποίος είχε τον έλεγχο των επαφών με τους ιερωμένους, αλλά και την εποπτεία των χρηματοδοτήσεων στο Άγιον Όρος.

Ο συνταξιοδότης διπλωμάτης, ο οποίος διατηρεί διαμέρισμα στη Θεσσαλονίκη και ερχόταν πολύ συχνά στην Ελλάδα και μετά τη λήξη της θητείας του, τον Νοέμβριο του 2016, ήταν ο άνθρωπος-κλειδί πίσω από την προσπάθεια των Ρώσων να αυξήσουν την επιρροή τους στο Άγιον Όρος και να αποκτήσουν ισχυρά ερείσματα σε όλη τη βόρεια Ελλάδα. Ο Αλ. Ποπόφ γνώριζε άριστα το Άγιον Όρος, το οποίο επισκέφτηκε για πρώτη φορά το 1976 ως ακόλουθος της πρεσβείας της τότε ΕΣΣΔ στην Αθήνα. Η ζωή στη μοναστική κοινότητα τον είχε εντυπωσιάσει και μάλιστα αργότερα ο ίδιος βαπτίστηκε στην Ιερά Μονή του Αγίου Παντελεήμονος (ρωσικό μοναστήρι). Ο κ. Ποπόφ πήγαινε πολύ τακτικά στο Άγιον Όρος και δεν έχει λείψει από καμία σημαντική επίσκεψη Ρώσου πολιτικού ή θρησκευτικού αξιωματούχου εκεί τα τελευταία χρόνια, ενώ ήταν εκείνος που ανέγνωσε τους χαιρετισμούς του Ρώσου Προέδρου **Βλαντιμίρ Πούτιν** και του πρωθυπουργού **Μεντβέντεφ** κατά την ενθρόνιση του νέου ηγούμενου της Μονής Αγίου Παντελεήμονος **Ευλόγιου**, τον Οκτώβριο του 2016. Γιος ζεύγους Ρώσων διπλωματών που υπηρέτησαν στην πρεσβεία της ΕΣΣΔ στην Αθήνα στα τέλη της δεκαετίας του '50, ο Ποπόφ μιλά άπταιστα ελληνικά, ενώ φέρεται να διαθέτει και άριστη γνώση

γύρω από τα κανονιστικά και δογματικά θέματα της Ορθοδοξίας.

Σύμφωνα με πληροφορίες, κατά τη διάρκεια της θητείας του στο Γενικό Προξενείο της Θεσσαλονίκης η ρωσική χρηματοδότηση προς τις μονές του Αγίου Όρους (όχι μόνο στο ρωσικό μοναστήρι) αυξήθηκε, κυρίως μέσω των δωρεών πλούσιων Ρώσων ταξιδιωτών που επισκέπτονταν τη μοναστική πολιτεία. Πρωταρχικός στόχος αυτής της δραστηριότητας ήταν, σύμφωνα με πληροφορίες, η αύξηση της επιρροής του Πατριαρχείου Μόσχας στο Άγιον Όρος, σε βάρος του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Τον τελευταίο χρόνο ωστόσο, και αφού έγινε γνωστό στη Μόσχα ότι προετοιμαζόταν λύση στο ζήτημα της ονομασίας της ΠΓΔΜ ανάμεσα σε Αθήνα και Σκόπια, οι Ρώσοι θέλησαν να χρησιμοποιήσουν τα ερείσματά τους για να δημιουργήσουν κλίμα και στο εσωτερικό της Ελλάδας εναντίον της λύσης, όπως άλλωστε έκαναν στην ΠΓΔΜ. Αιχμή του δόρατος σε αυτή την προσπάθεια φαίνεται ότι αποτέλεσαν τα ρωσικά χρήματα στο Άγιον Όρος, με τα οποία φέρονται να χρηματοδοτήθηκαν κινητοποιήσεις κατά της συμφωνίας των Πρεσπών, ενώ σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές επιχειρήθηκε και η απόπειρα χρηματισμού βουλευτών.

Η δραστηριότητα αυτή έγινε γνωστή στις ελληνικές Αρχές, αλλά και στις δυτικές μυστικές υπηρεσίες. Μάλιστα, στο πλαίσιο αυτό δεν ήταν καθόλου τυχαία η επίσκεψη του Αμερικανού πρέσβη **Τζέφρι Πάιατ** στο Άγιον Όρος τον Απρίλιο του 2018 (σ.σ.: πήγε για να σχηματίσει επιτόπου άποψη, λένε διπλωματικές πηγές). Παράλληλα με τη δράση τους στο Άγιον Όρος, οι ρωσικές μυστικές υπηρεσίες και ο κ. Ποπόφ φρόντιζαν για την εξασφάλιση ερεισμάτων σε όλη τη βόρεια Ελλάδα, με αποκορύφωμα τη λειτουργία παραρτήματος της Αυτοκρατορικής Ορθόδοξης Παλαιστινιακής Ενωσης στη Θεσσαλονίκη, τον Οκτώβριο του 2016. Πρόκειται για μια οργάνωση που έχει ως σκοπό την αύξηση της ρωσικής πολιτιστικής επιρροής και που πρόεδρος της είναι ο **Σεργκέι Στεπάσιν**, πρώην πρωθυπουργός

Ο ΠΡΩΗΝ γενικός πρόξενος της Ρωσίας στη Θεσσαλονίκη, **Αλεξέι Ποπόφ**, πήγαινε πολύ τακτικά στο Άγιον Όρος και συγκεκριμένα στην Ιερά Μονή του Αγίου Παντελεήμονος

και πρώην επικεφαλής των ρωσικών μυστικών υπηρεσιών. Αντιπρόεδρος του παραρτήματος αυτού ήταν ο κ. Ποπόφ, ο οποίος μπορούσε έτσι να συνεχίσει ανενόχλητος τη δραστηριότητά του στην Ελλάδα.

Πέρα από την προσπάθεια παρεμπόδισης της συμφωνίας των Πρεσπών, ένας από τους στόχους των ρωσικών μυστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα ήταν και η αλίευση πληροφοριών, μάλιστα μέσω προσεταιρισμού πρώην στελεχών της ΕΥΠ, όπως έχουν πει στην «R» υψηλόβαθμα στελέχη της υπηρεσίας. Πριν από λίγες εβδομάδες ο πλήρης φάκελος για όλες

«ΠΟΛΕΜΟΣ» ΑΘΗΝΑΣ-ΜΟΣΧΑΣ

Η κρίση στις διμερείς σχέσεις και η θέση του Κρεμλίνου

ΑΚΟΜΑ και ο πιο ευφάνταστος διπλωμάτης δεν θα μπορούσε να προβλέψει πως η συμπλήρωση των 190 χρόνων από την έναρξη των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Ρωσίας, η οποία επρόκειτο να εορτασθεί πανηγυρικά το προσεχές φθινόπωρο στην Αθήνα, θα έφερνε πολύ κοντά το τέλος στις διμερείς σχέσεις. Μπορεί η κρίση να βγήκε στην επιφάνεια την περασμένη Τετάρτη, στην πραγματικότητα, όμως, το γυαλί ανάμεσα σε Αθήνα και Μόσχα είχε ραγίσει εδώ και ένα μήνα. Συγκεκριμένα, πριν από έναν μήνα ο Νίκος Κοτζιάς είχε βρεθεί στη Μόσχα, ανήμερα της ανακοίνωσης της συμφωνίας με τα Σκόπια. Εκεί ο Ρώσος ομόλογός του, Σεργκέι Λαβρόφ, είχε κάνει μια δήλωση η οποία είχε περάσει στα ψιλά. Αφού είχε χαιρετίσει δειλά τη συμφωνία, είχε σημειώσει πως «για να υλοποιηθεί αυτή, στην πράξη, θα πρέπει να υποστηριχθεί από τους λαούς των δύο χωρών». Αυτό το οποίο δηλώνει η Μόσχα σε όλους τους τόνους είναι πως για το συγκεκριμένο θέμα (την ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ) η θέση της από την πρώτη στιγμή κάθε άλλο παρά μυστική ήταν. Από τον Ιανουάριο ο Σ. Λαβρόφ είχε δηλώσει πως το γεγονός ότι το συγκεκριμένο ζήτημα βγήκε ξανά στην επι-

«ΓΙΑ ΝΑ υλοποιηθεί στην πράξη, θα πρέπει να υποστηριχθεί από τους ηγούς των δύο χωρών», είχε δηλώσει ο Ρώσος ΥΠΕΞ Σ. Λαβρόφ για τη συμφωνία των Πρεσπών

ΤΟ ΘΕΜΑ

αυτές τις δραστηριότητες έφτασε στο Μέγαρο Μαξίμου και ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας είχε τη δυνατότητα να προβεί σε ίδια εκτίμηση της σοβαρότητας του ζητήματος. «Κομμένη η πλάκα», είπε χαρακτηριστικά στους συνεργάτες του και ζήτησε να ληφθούν μέτρα που θα αποτελούν ένα σαφές μήνυμα αποφασιστικότητας της Ελλάδας να υπερασπιστεί την κυριαρχία της στην επικράτεια της. Κυβερνητικές πηγές απορρίπτουν τις αιτιάσεις ότι η Αθήνα ήθελε να δώ-

σει διαπιστευτήρια στις ΗΠΑ ενόψει της συνόδου Κορυφής του ΝΑΤΟ. «Δεν γινόμαστε η ουρά κανενός», αναφέρει χαρακτηριστικά ανώτατος κυβερνητικός παράγοντας, ο οποίος επισημαίνει ότι η Ελλάδα δεν υπέκυψε στις πιέσεις να προχωρήσει σε απελάσεις με αφορμή την υπόθεση Σκριπάλ, επειδή τότε πίστευε πως δεν υπήρχαν επαρκείς αποδείξεις. «Αυτή τη φορά υπήρχαν οι αποδείξεις, διαπιστώσαμε παιχνιδι σε βάρους της χώρας», αναφέρει χαρακτηριστικά.

φάνεια ύστερα από μια εικοσαετία, δεν έγινε εξαίτιας της επιθυμίας των δύο λαών, αλλά λόγω της βιασύνης των ΗΠΑ να εντάξουν την ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ. Το δεύτερο το οποίο σημειώνει η Μόσχα είναι πως ο χρόνος και ο τρόπος που επιλέχθηκαν για να δημοσιοποιηθεί το θέμα, δεν ήταν τυχαία, αλλά καθ' υπόδειξη των ΗΠΑ. Το Κρεμλίνο θεωρεί πως το... κατασκοπευτικό θρίλερ, ενώ ήταν γνωστό εδώ και μία εβδομάδα, βγήκε στην επιφάνεια την ημέρα που ουσιαστικά η ΠΓΔΜ έπαιρνε πρόσκληση εισόδου στο ΝΑΤΟ, με σκοπό επικοινωνιακά να απέλαιση των Ρώσων διπλωματών να καλύψει τις αντιδράσεις των Ελλήνων πολιτών για αυτό το ζήτημα.

Με τη Μόσχα να αρνείται τις κατηγορίες και να ζητά από την Αθήνα να δώσει στη δημοσιότητα τα στοιχεία, Ρώσος διπλωμάτης μιλώντας στη Realnews διερωτήθηκε με νόημα: «Όταν το 1992 η Ρωσία του Γιέλτσιν, σε πλήρη τότε ταύτιση με τις ΗΠΑ, αναγνώριζε την ΠΓΔΜ ως

“Μακεδονία”, πάλι η Ρωσία βρισκόταν πίσω από τις διαδηλώσεις που και τότε γίνονταν σε όλη την Ελλάδα;». Η ίδια πηγή, επίσης, ρωτά γιατί η ελληνική κυβέρνηση δεν δείχνει την ίδια ευαισθησία απέναντι στον Αμερικανό πρέσβη στην Αθήνα, κ. Πάιατ, ο οποίος έχει το ελεύθερο να μπαίνει όποια στιγμή επιθυμεί σε όλα τα ελληνικά υπουργεία και να δίνει διαταγές. Εν αναμονή της ανακοίνωσης της Μόσχας για το ποιοι θα είναι οι Έλληνες διπλωμάτες ή αξιωματούχοι που ή θα απελαθούν ή θα τους απαγορευθεί η είσοδος στη Ρωσία, η αίσθηση που υπάρχει είναι πως θα χρειαστεί πολλές φορές για να ξεπεραστεί η κρίση ανάμεσα στις δύο χώρες. Σημαντική στη φάση αυτής της διπλωματικής κρίσης για τη χώρα μας είναι η προσπάθεια του Έλληνα πρέσβη στη Μόσχα, Ανδρέα Φρυγανιά. Από τη στιγμή που ξέσπασε η κρίση, καταβάλλει προσπάθειες ώστε να μην επιδεινωθούν έτι περαιτέρω οι διμερείς σχέσεις.

ΜΟΣΧΑ, ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΠΑΤΣΟΥΚΑΣ

Η «ΜΑΧΗ» ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΗΠΑ και Ρωσία θέλουν το λιμάνι

■ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ του ρωσικού ενδιαφέροντος στη βόρεια Ελλάδα είναι εδώ και πολλά χρόνια η Αλεξανδρούπολη και κυρίως το λιμάνι της, το οποίο έχει κομβική σημασία για τους ενεργειακούς σχεδιασμούς στην περιοχή. Τον Ιούλιο του 2015 και με πρωτοβουλία του τότε γενικού πρόξενου της Ρωσίας στη Θεσσαλονίκη Αλεξέι Ποπόφ έγινε αделφοποίηση της Αλεξανδρούπολης με την Αγία Πετρούπολη, μια κίνηση ενδεικτική για τη σημασία την οποία αποδίδουν οι Ρώσοι στη βορειοελλαδική πόλη. Μάλιστα, εξετάζεται και το ενδε-

χόμενο αεροπορικής σύνδεσης ανάμεσα στην Αγία Πετρούπολη και την Αλεξανδρούπολη, ενώ στους σχεδιασμούς της πόλης βρίσκεται και η ανέγερση ρωσικού ναού για τους 7.000 ομογενείς - ήδη λειτουργεί ένα ξύλινο ρωσικό ναΐδιο που μεταφέρθηκε εξ ολοκλήρου από τη Ρωσία.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι με δηλώσεις του Ρώσου πρέσβη Αντρέι Μασλόφ πριν από λίγους μήνες οι Ρώσοι είχαν αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο να διεκδικήσουν το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης όταν προκηρυχτεί διαγωνισμός από το ΤΑΙΠΕΔ. Για το λιμάνι, ωστόσο, και γενικότερα για την περιοχή της Αλεξανδρούπολης ενδιαφέρονται και μάλιστα πολύ έντονα και οι Αμερικανοί. Ο Αμερικανός πρέσβης Τζέφρι Πάιατ δεν έχει κρύψει ότι η κατασκευή τερματικού υγροποιημένου φυσικού αερίου LNG στην Αλεξανδρούπολη είναι έργο κορυφαίας προτεραιότητας για την αμερικανική πλευρά, που θεωρεί ότι η περιοχή της Αλεξανδρούπολης έχει κομβική σημασία τόσο σε ό,τι αφορά τους ενεργειακούς αγωγούς (TAP και TGI), που διασφαλίζουν τη διαφοροποι-

ηση των ενεργειακών προμηθειών της Ευρώπης, κυρίως όμως σε ό,τι αφορά το ίδιο το λιμάνι ως πύλη εισόδου του αμερικανικού υγροποιημένου φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Επόμενο είναι ότι οι Αμερικανοί δεν βλέπουν με καθόλου καλό μάτι την έντονη δραστηριότητα της Ρωσίας στην περιοχή, στην οποία μάλιστα σχεδιάζουν να εγκαταστήσουν βάση ελικοπτέρων.

Ιδιαίτερα ανησυχητική για τους Αμερικανούς είναι η έντονη ρωσική παρουσία στην επιχειρηματική κοινότητα της

Η κατασκευή τερματικού υγροποιημένου φυσικού αερίου LNG στην Αλεξανδρούπολη είναι έργο κορυφαίας προτεραιότητας για τις ΗΠΑ

Αλεξανδρούπολης. Ενδεικτικά, το 2016 αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον δήμαρχο Αλεξανδρούπολης Βαγγέλη Λαμπάκη είχε επισκεφτεί τη Συμφερούπολη στην Κριμαία, όπου έγινε τελετή

αδελφοποίησης του Επιμελητηρίου Εβρου με το Επιμελητήριο Συμφερούπολης. Το βήμα αυτό έγινε μετά την προσάρτηση της Κριμαίας από τη Ρωσία, στην οποία όμως δεν είναι αντίθετες η Ε.Ε. και η ελληνική κυβέρνηση. Σύμφωνα με πληροφορίες, αυτό είχε οδηγήσει τότε το ελληνικό ΥΠΕΞ στην ανάκληση της απόφασης να οριστεί επιχειρηματίας της Αλεξανδρούπολης ως επίτιμος πρόξενος της Ρωσίας στην πόλη.

Δεν είναι πάντως καθόλου τυχαίο, και ενδεικτικό για τον ισχυρό γεωπολιτικό ανταγωνισμό των Αμερικανών με τους Ρώσους στην περιοχή ότι οι ΗΠΑ πήραν ανοικτά θέση στο θέμα των απελάσεων. Ο Αμερικανός πρέσβης Τζ. Πάιατ ανέβασε στον λογαριασμό του στο Twitter όλα τα σχετικά με την απέλαση δημοσιεύματα, ενώ υπήρξε και επίσημη τοποθέτηση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ ότι στηρίζει την Ελλάδα που υπερασπίζεται την κυριαρχία της.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ